

Historia skapas när viking v

Det ska vara skoj att lära, menar antikvarie Håkan Strömberg, projektsamordnare Lasse Grehn, dataingenjörer Charlotte Hultén och Elisabeth Prissberg samt museichef Mari-Louise Olsson.

Strumpan, Kråkan, Blåtand och Kiste-Per. Nej, det är ingen ny barnbok, det är Mölndals Museum som just nu skapar världens mest spännande historiska museum. I Kvarnbyn visar man omvärlden vad ny IT-teknik kan användas till.

Det hamras, borras och sågas i gamla Kvarnbyn i Mölndal. Det låter lika mycket som i gamla dagar när industrierna tog sin näring ur den virvlande och starka forsen. Efter decenniernas tystnad är det åter liv i de mäktiga byggnaderna. Mölndals museum håller på att flytta in i den före detta strumpfabriken, "Strumpan", på Kvarnbygatan 12. Nu skall framtidens historiska museum skapas.

-Vi vill använda oss av den intressanta industriella miljön, bevara dess speciella och tuffa karaktär och ta till vara Kvarnbyns historiska arv, för att skapa något nytt, där ny avancerad kommunikationsteknik används i kulturens och utbildningens tjänst, förklarar museichef Mari-Louise Olsson. Ett modernt historiskt museum, skulle man kunna säga.

Nytt koncept

Hur får man människor, inte minst barn och ungdomar, att intressera sig för lokal historik?

” Vi har satts på prov i att finna kreativa lösningar

Hur skapar man ett museum, dit barnen lockar med sig sina föräldrar och där skolelevorna drar med sig lärarna?

Dessa frågor har varit särskilt viktiga när Mölndals museum skulle förnyas och förändras, i samband med flytten, ett par kvarter norrut, till dubbelt så stora lokaler.

-Lokalerna är inte bara större, lokalernas rymd och öppna ytor ger dessutom avsevärt större möjligheter. Detta vill vi ta vara på och skapa ett nytt helt koncept i museisammanhang, säger antikvarie Håkan Strömberg.

Det öppna magasinet

En sak var klar från början - allting skall vara tillgängligt för besökaren - föremålen, informationen och kunskapen.

Museets samlingar skall inte ligga gömda i slutna magasin. Magasin och utställningshall skulle bli ett. Mari-Louise förklarar:

-Vi vill skapa det öppna magasinet där besökarna kan ta del av hela samlingen, allt som vi har bevarat. Inget skall magasineras i skymundan. Vi kommer att sammanställa museets föremål efter olika teman, som kompletteras med riklig information om varje objekt i de besöks-terminaler som finns tillgängliga för besökarna. Våra föremål, flertalet från tidig industriell miljö, tål att tas på. Att fritt kunna flanera runt bland samlingarna stimulerar upptäckarlusten.

Det har vi märkt tidigare när vi någon enstaka gång släppt in besökare i våra magasin.

Det virtuella museet

Mitt i den stora hallen byggs ett spännande bildrum, Concaven - utställningslokalerens hjärta, med plats för 30 personer. Här förvandlas besöksterminalernas fakta till blod, svett och tårar. På en konkvav vägg projiceras bilder styrda av avancerad datorutrustning. Museet kommer att erbjuda allt från bildspel till tredimensionella upplevelser som suger tag i fantasitarmen.

-Det finns utrustning för virtual reality, där besökaren erbjuds en upplevelsebaserad digital resa 400 år bakåt i tiden, en fascinerande rörelse i tid och rum, försäkrar Mari-Louise.

I samarbete med Mölndals näringsliv finns planer på att skapa en IT-Akademi med konkret plattform i Concaven. Valands konsthögskola och Göteborgs Universitet Artisten är intresserade av ett samarbete.

I nya Mölndals museum, som öppnar sina portar i augusti, kommer det även att finnas bibliotek och kafé.

-Vi skall vara en spännande mötesplats för alla åldrar, försäkrar Mari-Louise.

Först i världen

På Mölndals museum ser man inga hinder för

” Blåtands-tekniken är som skapad för det materiella

hur man kan presentera Kvarnbyns rika historia.

För museets nya koncept, det virtuella museet, är interaktivitet ett viktigt ledord. Därför utvecklar man digitalguiden. Mölndals museum blir första museum i världen med att använda blåtandstekniken, effektiv trådlös dataöverföring.

-Vi befinner oss mitt i Mölndals Kvarnby, ett till det yttre mycket välbevarat industriområde från förra sekelskiftet med kulturhistoriskt riksintresse. Vi vill kunna erbjuda dem som uppskattar att promenera runt i kvarteren en spännande guide in i det förgångna.

Det immateriella möter det materiella. Nutid möter dåtid. Människor möts, samtal uppstår, tankar väcks, kunskap sökes och nyfikenheten kittlas. Mölndals museum har blivit en aktör som även utvecklar senaste telekommunikationsteknik. På bilden en handdator i blåtandsprojektet.

g visar vägen till framtiden

Blåtandsteknik

Charlotte Hultén, dataingenjör, som tillsammans med sin kollega Elisabeth Prissberg är tekniskt ansvariga för projektet förklarar:

-I Kvarnbyn sätts 13 stycken blåtandssändare upp på strategiska ställen. Besökarna som utrustats med en mottagare i handen, i år en handdator som man får låna mot pant men i framtiden kan man tänka sig den egna mobiltelefonen, aktiveras automatiskt när den kommer inom en sändares radie som är cirka 10 meter. Till platsen knuten information, i form av en berättarröst och bildspel med ljudeffekter, spelas då upp i handdatorn. Informationen går att få på flera språk. På sikt kommer digitalguiden att erbjuda olika guidningar. Kanske vill utländska vuxna ha en annan vinkel än lågstadieelever från Balltorp.

-För att ge besökarna en totalupplevelse planerar vi även för spännande ljussättningar i

kvarteren, stillbildprojektörer och projicering på laserduk. Ett besök i Kvarnbyn skall bli en oförglömlig upplevelse, säger projektsamordnare Lasse Grehn.

Lära genom rollspel

Har man väl börjat tänka i nya banor, är det svårt att sätta stopp.

-I augusti kommer blåtandssändarna att fungera i ett nätverk som kopplas till en server och en portal där all information hantearas. Då kan man via sin handdator eller mobiltelefon kommunicera med an-

dra besökare, logga in efteråt och bearbeta de uppgifter man utförde vid besöket, säger Elisabeth Prissberg, som tror att skolelever kan vara en viktig målgrupp.

Att söka kunskap genom spel och lek har många fördelar. Rollspel kan vara ett sätt som blåtandstekniken passar bra för. Det skall vara roligt att lära.

-Blåtandstekniken är som skapad för det materiella. Blåtandstekniken är oerhört användbar för museer världen över, som informationsförmedlare på ett levande och bra sätt, säger en övertygad Mari-Louise.

IT-företagen är med

För att utveckla konceptet har Mölndals museum haft ett flertal telekommunikationsföretag till sin hjälp, från Telia och Ericsson till det Kvarnbybaserade e-learningföretaget Insite. Tekniken är ny och spännande och för producenterna är det viktigt att finna möjliga användningsområden. Elisabeth och Charlotte som introducerades i projektet genom sin KY-utbildnings praktikperiod, har fungerat som länken mellan teknikens lösningar och museets behov.

-Vi har arbetat med att vidareutveckla tekniken. Vi har satts på prov i att finna kreativa lösningar. Inblandade företag har varit väldigt samarbetsvilliga, säger Elisabeth.

I skarpt läge

I januari, i samband med den internationella IT-mässan Comdex, erbjöds journalister och mässdeltagare från när och fjärran en rundvandring i Kvarnbyn med digitalguiden som budbärare. Detta var en smygpremiär i skarpt läge. Visningen blev succé. Därefter har museet visat tekniken för allmänheten vid ett öppet hus.

-Nu jobbar vi med att förfina tekniken. Det här är så i framkant av den nya tekniken att några barnsjukdomar finns kvar att arbeta bort. Men till invigningen i augusti är vi klara, försäkrar Elisabeth. □

Kråkan - maskot och ledsagare för Mölndals museums nya satsning på digital guidning.

Mölndals museum växer ur sitt hus. I Mölndals Kvarnby kommer man att erbjuda besökarna en rundvandring med digitalguiden.

Fakta vikingakungen Blåtand:

Varför Blåtand? Namnet är hämtat från historien. Vikingakungen Harald Blåtand ansåg att människor skulle samlas för att diskutera fram lösningar, istället för att kriga och slåss för att lösa tvister.

Blåtand är ett resultat av att över 1 600 företag istället för att skapa sina egna standards för trådlös överföring har enats om en gemensam standard, som skall göra deras olika produkter av olika märken kommunicerbara med varandra.

Fakta Blåtandstekniken:

Trådlös telekommunikation är inget nytt. Blåtandsteknikens fördelar är att signalerna hoppar 1 600 gånger per sekund mellan 79 olika fria frekvenser inom 2,40-2,48 GHz. Det ger mycket stabila sändningar med små störningar (störs en frekvens sänds signalen redan nästa tusendels sekund på en annan frekvens) och närmast omöjlig att avlyssna.

Blåtandstekniken är dessutom billig.

IT styr Knutpunkt Mölndal

SWECO Projektledning i Göteborg har utvecklat ett unikt Internet-baserat projektledningssystem – Projektstruktur. Knutpunkt Mölndal är först ut med framtidens ledningssystem.

Just nu pågår arbetet med att bygga Knutpunkt Mölndal. Ett omfattande och mångfacetterat arbete som kräver en erfaren projektledare med insikten att modern informationsteknologi kan användas som stöd i byggprocessen. Nils-Erik Nilsson är projektledare:

- Vi tar ett helhetsgrepp via IT-styrningen. Alla administrativa handlingar, ekonomiska rapporter och ritningar hanteras genom en Internetportal - Projektstruktur - ständigt tillgänglig för all inblandad personal. I samma stund nya handlingar godkänns kan de skri-

vas ut på arbetsplatsen. Vi slipper kopiering, påskrifter och budning. Det ger avsevärda tidsvinster.

Kvalitetshöjning

Den Internetbaserade dokumenthanteringen har även andra fördelar.

- Vid Knutpunkt Mölndal, där många aktörer är inblandade från alla discipliner, är det viktigt att rätt person får rätt information och har rätt version av tillgängliga handlingar. Ledningssystemet Projektstruktur innebär en kvalitetshöjning genom hela processen. Det ger även säkrare dokumentation och bättre kontroll för projektledaren och därmed för beställaren som varje sekund kan gå in och se det aktuella läget; tidsplan, ekonomi, senaste beställningar med mera, säger Peter Magnusson, IT-ansvarig för projekt Knutpunkt Mölndal.

Fler förfrågningar

Projektstruktur har utvecklats av användare för användare och är därför mycket väl anpassat till verkligheten.

- Vi har fått flera förfrågningar från andra branscher som arbetar projektstyrt. Det är naturligt att alla som jobbar med projekt vill effektivisera informationsflöden, kvalitet och kontroll, förklarar Nils-Erik Nilsson. □

SWECO PROJEKTLEDNING

Tel: 031-62 75 00 Fax: 031-62 77 22

E-post: info@sweco.se

Hemsida: www.sweco.se

IT-styrd projektledning. Projektledare Nils-Erik Nilsson och IT-ansvarig Peter Magnusson på plats vid Knutpunkt Mölndal.